

UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/460**od 16. ožujka 2017.****o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 11.,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 nužno je uspostaviti mrežna pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin i utvrditi pravila na razini Unije u cilju doprinošenja integraciji tržišta, poboljšavanja sigurnosti opskrbe i promicanja međusobnog povezivanja plinskih mreža.
- (2) Kako bi se postigli ti ciljevi, ključno je povećati transparentnost struktura transportnih tarifa i postupaka za njihovo utvrđivanje. Zbog toga je nužno utvrditi zahtjeve za objavljivanje informacija povezanih s utvrđivanjem prihoda operatora transportnog sustava i izvođenjem različitih transportnih i netransportnih tarifa. Na temelju tih zahtjeva korisnici mreže mogli bi bolje razumjeti tarife utvrđene za transportne i netransportne usluge te kako su se te tarife promijenile, kako se utvrđuju i kako se mogu promijeniti. Pored toga, korisnici mreže trebali bi moći shvatiti troškove na kojima se temelje transportne tarife te u razumnoj mjeri predviđati te tarife. Zahtjevima u pogledu transparentnosti utvrđenima u ovoj Uredbi dodatno se usklađuju pravila utvrđena u stavku 3.1.2. točki (a) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 715/2009.
- (3) Nakon što je Uredbom (EZ) br. 715/2009 uveden koncept ulazno-izlaznog sustava, troškovi transporta više se ne povezuju izravno s određenom transportnom rutom jer se ulazni i izlazni kapaciteti mogu ugovoriti odvojeno, pa korisnici mreže mogu transportirati plin od bilo koje ulazne točke do bilo koje izlazne točke. Na temelju tog okvira operator transportnog sustava odlučuje o najučinkovitijem načinu protoka plina kroz sustav. Stoga se, kako bi se postiglo i osiguralo da se u takvom sustavu troškovi odražavaju i mogu predviđati u razumnoj mjeri, transportne tarife trebaju temeljiti na metodologiji za utvrđivanje referentne cijene u kojoj će se koristiti konkretni faktori koji utječu na troškove. Trebalo bi utvrditi načela za primjenu dosljedne i transparentne metodologije za utvrđivanje referentne cijene. Trebalo bi propisati obvezu savjetovanja o predloženoj metodologiji za utvrđivanje referentne cijene. Ako metodologija za utvrđivanje referentne cijene na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom nije predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene, ta bi se metodologija trebala upotrebljavati za usporedbu s predloženom metodologijom.
- (4) Kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za transport u skladište plina i iz njega, u Uredbi bi trebalo utvrditi najmanji popust uz uzimanje u obzir općeg doprinosa koji ta infrastruktura ima za fleksibilnost sustava i sigurnost opskrbe. Skladišta plina s izravnim pristupom transportnim sustavima najmanje dvaju operatora transportnog sustava u izravno povezanim ulazno-izlaznim sustavima ili s istovremenim izravnim pristupom transportnom sustavu i distribucijskom sustavu omogućuju transport plina između susjednih sustava. Primjena popusta na ulaznim i izlaznim točkama skladišta plina kad se skladišta plina upotrebljavaju za transport između izravno povezanih sustava pogodovala bi tim korisnicima mreže u odnosu na ostale korisnike mreže koji rezerviraju kapacitetne proizvode bez popusta na interkonekcijskim točkama ili koji koriste skladište plina za transport plina unutar istog sustava. Ovom bi se Uredbom trebali uvesti mehanizmi kako bi se izbjegla takva diskriminacija.
- (5) Kako bi se poticala sigurnost opskrbe, trebalo bi razmotriti davanje popusta za ulazne točke iz terminala za UPP te na ulazne i izlazne točke infrastrukture sagrađene radi okončavanja izoliranosti država članica u pogledu njihovih transportnih sustava za plin.

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 36.

- (6) Operatori transportnog sustava u nekim ulazno-izlaznim sustavima transportiraju znatno više plina u druge sustave nego u svoj ulazno-izlazni sustav radi potrošnje. Stoga bi se u metodologiji za utvrđivanje referentne cijene trebale nalaziti zaštitne mjere kojima bi se takvi ovisni kupci zaštitili od rizika povezanih s velikim tranzitnim protocima.
- (7) Trebalo bi utvrditi načela za usklađivanje prihoda kako bi se poticala stabilnost transportnih tarifa, jačala financijska stabilnost i izbjegavali štetni učinci na pozicije prihoda i novčanih tokova operatora transportnog sustava.
- (8) Pored toga, trebalo bi utvrditi pravila u pogledu tarifnih načela za prošireni kapacitet ostvaren na način utemeljen na tržištu u skladu s postupkom utvrđenim u člancima od 26. do 30. Uredbe Komisije (EU) 2017/459 ⁽¹⁾. Ako zbog gradnje proširenog kapaciteta nastane neopravdana razina unakrsnog subvencioniranja, ovisni bi kupci bili izloženi velikom udjelu količinskog rizika te bi ovom Uredbom trebalo uvesti mehanizme za ublažavanje tih rizika.
- (9) Ova bi Uredba trebala biti primjenjiva na neizuzeti dio velikih novih infrastruktura kojima je na temelju članka 36. Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ odobreno izuzimanje od članka 41. stavaka 6., 8. i 10. te Direktive. Ako je specifična priroda međudržavnih spojnih plinovoda priznata na europskoj razini izuzimanjem u skladu s člankom 36. Direktive 2009/73/EZ ili nekim drugim sredstvom, nacionalna regulatorna tijela trebala bi imati ovlasti za odobravanje odstupanja od zahtjeva ove Uredbe kojima bi se ugrozilo djelotvorno funkcioniranje tih međudržavnih spojnih plinovoda.
- (10) Ovom se Uredbom ne bi trebala dovoditi u pitanje primjena Unijinih i nacionalnih pravila o tržišnom natjecanju, a osobito zabrane restriktivnih sporazuma (članak 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) i zlorabe vladajućeg položaja (članak 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije). Uvedene usklađene strukture transportnih tarifa trebale bi biti osmišljene tako da se izbjegne zatvaranje tržišta u nastavku lanca opskrbe.
- (11) Kako bi se provela ova Uredba, nacionalna regulatorna tijela i operatori transportnog sustava trebali bi voditi računa o najboljim praksama i nastojati uskladiti postupke. Djelujući u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, Agencija za suradnju energetske regulatora i nacionalna regulatorna tijela trebali bi se pobrinuti da se pravila usklađenih struktura transportnih tarifa za plin primjenjuju u čitavoj Uniji na najdjelotvorniji način.
- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog u skladu s člankom 51. Direktive 2009/73/EZ,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavljaju mrežna pravila kojima se utvrđuju pravila za usklađene strukture transportnih tarifa za plin, koja obuhvaćaju pravila za primjenu metodologije za utvrđivanje referentne cijene, povezane zahtjeve u pogledu savjetovanja i objavljivanja te izračun rezervnih cijena za standardne kapacitetne proizvode.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2017/459 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 984/2013 (vidjeti str. 1. ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.).

Članak 2.

Područje primjene

1. Osim poglavlja III., V., VI. i IX. te članka 28. i članka 31. stavaka 2. i 3., koji se primjenjuju isključivo na interkonekcijskim točkama, ova se Uredba primjenjuje na svim ulaznim i izlaznim točkama mreža za transport plina. Poglavlja III., V., VI. i IX. te članak 28. primjenjuju se na ulazne točke iz trećih zemalja i/ili izlazne točke u treće zemlje ako nacionalno regulatorno tijelo odluči primjenjivati Uredbu (EU) 2017/459 na tim točkama.
2. U državama članicama kojima je na temelju članka 49. Direktive 2009/73/EZ odobreno odstupanje ova se Uredba ne primjenjuje za vrijeme trajanja tog odstupanja.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009, članka 3. Uredbe (EU) 2017/459, članka 3. Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 ⁽¹⁾, članka 2. Uredbe Komisije (EU) 2015/703 ⁽²⁾ i članka 2. Direktive 2009/73/EZ. Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „referentna cijena” znači cijena za kapacitetni proizvod za stalni kapacitet trajanja od godinu dana koja je primjenjiva na ulaznim i izlaznim točkama i koja se upotrebljava za određivanje transportnih tarifa temeljenih na kapacitetu;
2. „metodologija za utvrđivanje referentne cijene” znači metodologija koja se primjenjuje na dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubirati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu kako bi se izvele referentne cijene;
3. „režim bez gornje granice cijene” znači regulatorni režim, kao što su režim gornja granica prihoda, režim stopa povrata i režim troškovi plus, u kojem se dopušteni prihod operatora transportnog sustava utvrđuje u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ;
4. „prihod iz netransportnih usluga” znači dio dopuštenog ili ciljanog prihoda koji se ubire netransportnim tarifama;
5. „regulatorno razdoblje” znači razdoblje za koje se opća pravila za dopušteni ili ciljani prihod utvrđuju u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ;
6. „prihod iz transportnih usluga” znači dio dopuštenog ili ciljanog prihoda koji se ubire transportnim tarifama;
7. „transportne tarife” znači naknade koje korisnici mreže trebaju platiti za transportne usluge koje su im pružene;
8. „unutarsustavna upotreba mreže” znači da se unutar ulazno-izlaznog sustava plin transportira prema kupcima povezanim na taj sustav;
9. „međusustavna upotreba mreže” znači da se unutar ulazno-izlaznog sustava plin transportira prema kupcima povezanim na neki drugi ulazno-izlazni sustav;
10. „homogena skupina točaka” znači skupina sastavljena od jedne od sljedećih vrsta točaka: ulazne interkonekcijske točke, izlazne interkonekcijske točke, domaće ulazne točke, domaće izlazne točke, ulazne točke u skladišta plina, izlazne točke iz skladišta plina, ulazne točke u terminale za ukapljeni prirodni plin (dalje u tekstu: terminali za UPP), izlazne točke iz terminala za UPP i ulazne točke iz proizvodnih postrojenja;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (SL L 91, 27.3.2014., str. 15.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka (SL L 113, 1.5.2015., str. 13.).

11. „dopušteni prihod” znači zbroj prihoda iz transportnih usluga i prihoda iz netransportnih usluga za usluge koje je operator transportnog sustava pružio u određenom razdoblju u zadanom regulatornom razdoblju koji operator transportnog sustava ima pravo uprihoditi na temelju režima bez gornje granice cijene i koji se određuje u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ;
12. „transportne usluge” znači regulirane usluge koje operator transportnog sustava pruža unutar ulazno-izlaznog sustava u svrhu transporta;
13. „netransportne tarife” znači naknade koje korisnici mreže trebaju platiti za netransportne usluge koje su im pružene;
14. „ciljani prihod” znači zbroj očekivanog prihoda iz transportnih usluga izračunan u skladu s načelima iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i očekivanog prihoda iz netransportnih usluga za usluge koje je operator transportnog sustava pružio u određenom razdoblju u zadanom regulatornom razdoblju u okviru režima s gornjom granicom cijene;
15. „netransportne usluge” znači regulirane usluge koje pružaju operatori transportnog sustava koje nisu transportne usluge ni usluge regulirane Uredbom (EU) br. 312/2014;
16. „množitelj” znači množitelj koji se primjenjuje na odgovarajući udio referentne cijene kako bi se izračunala rezervna cijena za negodišnji standardni kapacitetni proizvod;
17. „režim s gornjom granicom cijene” znači regulatorni režim u kojem se najviša transportna tarifa temeljena na ciljanom prihodu određuje u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ;
18. „faktor koji utječe na troškove” znači ključni element aktivnosti operatora transportnog sustava koji je u korelaciji s troškovima operatora transportnog sustava, na primjer udaljenost ili tehnički kapacitet;
19. „klaster ulaznih ili izlaznih točaka” znači homogena skupina točaka ili skupina sastavljena od blisko lociranih ulaznih točaka ili izlaznih točaka koja se za potrebe primjene metodologije za utvrđivanje referentne cijene smatra jednom ulaznom ili izlaznom točkom;
20. „scenarij protoka” znači kombinacija jedne ulazne i jedne izlazne točke koja odražava upotrebu transportnog sustava na temelju vjerojatnih obrazaca ponude i potražnje, a za koju postoji barem jedna plinovodna ruta koja omogućuje protok plina u transportnu mrežu na toj ulaznoj točki i iz transportne mreže na toj izlaznoj točki, neovisno o tome je li kapacitet ugovoren na toj ulaznoj točki i na toj izlaznoj točki;
21. „sezonski faktor” znači faktor kojim se odražava promjena potražnje unutar godine i koji se može primijeniti u kombinaciji s odgovarajućim množiteljem;
22. „fiksna zadana cijena” znači cijena izračunana u skladu s člankom 24. točkom (b) ako se rezervna cijena ne smije prilagođavati;
23. „tarifno razdoblje” znači razdoblje tijekom kojega je primjenjiva određena razina referentne cijene, pri čemu je njegovo najkraće trajanje godinu dana, a najdulje regulatorno razdoblje;
24. „regulatorni račun” znači račun na kojem se u režimu bez gornje granice cijene prikupljaju barem nedovoljna ili prekomjerna ubiranja za transportne usluge;
25. „aukcijska premija” znači razlika između postignute cijene i rezervne cijene na aukciji;
26. „promjenjiva zadana cijena” znači cijena izračunana u skladu s člankom 24. točkom (a) ako se rezervna cijena smije prilagođavati, na primjer usklađivanjem prihoda, prilagođavanjem dopuštenog prihoda ili prilagođavanjem predviđenog ugovorenog kapaciteta.

Članak 4.

Transportne i netransportne usluge i tarife

1. Usluga se smatra transportnom uslugom ako su ispunjena oba uvjeta:
 - (a) troškovi usluge uzrokovani su faktorima koji utječu na troškove za tehnički i predviđeni ugovorni kapacitet i udaljenost;
 - (b) troškovi usluge povezani su s ulaganjem u infrastrukturu koja je dio regulirane imovine za pružanje transportnih usluga te s radom te infrastrukture.

Ako neki od kriterija iz točaka (a) i (b) nije ispunjen, usluga se može svrstati u transportne ili netransportne usluge, ovisno o tome što operatori transportnog sustava ili nacionalno regulatorno tijelo zaključe u redovitim savjetovanjima i ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, kako je propisano u člancima 26. i 27.

2. Transportne tarife mogu se odrediti tako da se uzmu u obzir uvjeti za kapacitetne proizvode za stalni kapacitet.
3. Prihod iz transportnih usluga ubire se transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu.

Dio prihoda iz transportnih usluga može se, iznimno i uz odobrenje nacionalnog regulatornog tijela, ubirati isključivo sljedećim transportnim tarifama temeljenima na robi, koje se određuju međusobno neovisno:

- (a) naknadom temeljenom na protoku, koja mora ispunjavati sve kriterije u nastavku:
 - i. ubire se radi pokrivanja troškova koji prvenstveno ovise o količini protoka plina;
 - ii. izračunava se na temelju predviđenih i/ili povijesnih protoka te određuje tako da bude jednaka na svim ulaznim točkama i da bude jednaka na svim izlaznim točkama;
 - iii. izražena je u novcu ili naravi;
 - (b) dopunskom naknadom namijenjenom ubiranju prihoda, koja mora ispunjavati sve kriterije u nastavku:
 - i. ubire se kako bi se upravljalo prihodom u pogledu nedovoljne ili prekomjerne naplate;
 - ii. izračunava se na temelju predviđenih i/ili povijesnih raspodjela kapaciteta i protoka;
 - iii. primjenjuje se na točkama koje nisu interkonekcijske točke;
 - iv. primjenjuje se nakon što nacionalno regulatorno tijelo provede procjenu o tome koliko se u njoj odražavaju troškovi i o njezinu učinku na unakrsno subvencioniranje među interkonekcijskim točkama i ostalim točkama.
4. Prihodi iz netransportnih usluga ubiru se netransportnim tarifama primjenjivima na neku netransportnu uslugu. Te tarife moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
 - (a) moraju odgovarati troškovima te biti nediskriminirajuće, objektivne i transparentne;
 - (b) moraju se naplaćivati korisnicima određene netransportne usluge u cilju što manjeg unakrsnog subvencioniranja među korisnicima mreže u državi članici i/ili izvan nje.

Ako prema nacionalnom regulatornom tijelu neka netransportna usluga koristi svim korisnicima mreže, troškovi te usluge ubiru se od svih korisnika mreže.

Članak 5.

Procjene raspodjele troškova

1. Nacionalno regulatorno tijelo ili operator transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, provodi i objavljuje sljedeće procjene u okviru završnog savjetovanja iz članka 26.:
 - (a) procjenu raspodjele troškova koja se odnosi na prihod iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu i koja se temelji isključivo na faktorima koji utječu na troškove:
 - i. tehničkom kapacitetu; ili
 - ii. predviđenom ugovorenom kapacitetu; ili
 - iii. tehničkom kapacitetu i udaljenosti; ili
 - iv. predviđenom ugovorenom kapacitetu i udaljenosti;
 - (b) procjenu raspodjele troškova koja se odnosi na prihod iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na robi, ako postoje, i koja se temelji isključivo na faktorima koji utječu na troškove:
 - i. količini protoka plina; ili
 - ii. količini protoka plina i udaljenosti.

2. Procjena raspodjele troškova ukazuje na stupanj unakrsnog subvencioniranja među unutarsustavnim i međusustavnim upotrebama mreže na temelju predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene.
3. Procjena raspodjele troškova iz stavka 1. točke (a) provodi se na sljedeći način:

- (a) prihod iz transportnih usluga temeljen na kapacitetu koji se treba dobiti iz unutarsustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama dijeli se vrijednošću relevantnih faktora koji utječu na troškove temeljenih na kapacitetu za unutarsustavne upotrebe mreže kako bi se izračunao udio za unutarsustavni kapacitet, izražen novčanom jedinicom po mjernoj jedinici, na primjer EUR po MWH/dan, u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Ratio}_{cap}^{intra} = \frac{\text{Revenue}_{cap}^{intra}}{\text{Driver}_{cap}^{intra}}$$

pri čemu je:

$\text{Revenue}_{cap}^{intra}$ prihod, izražen novčanom jedinicom kao što je euro, koji se dobiva iz tarifa temeljenih na kapacitetu i naplaćen za unutarsustavnu upotrebu mreže;

$\text{Driver}_{cap}^{intra}$ vrijednost faktora koji utječu na troškove povezanih s kapacitetom za unutarsustavnu upotrebu mreže, na primjer zbroj prosječnih dnevnih predviđenih kapaciteta ugovoreni na svakoj unutarsustavnoj ulaznoj i izlaznoj točki ili klasteru točaka, izražena mjernom jedinicom, na primjer EUR po MWH/dan;

- (b) prihod iz transportnih usluga temeljen na kapacitetu koji se treba dobiti iz međusustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama dijeli se vrijednošću relevantnih faktora koji utječu na troškove temeljenih na kapacitetu za međusustavne upotrebe mreže kako bi se izračunao udio za međusustavni kapacitet, izražen novčanom jedinicom po mjernoj jedinici, na primjer EUR po MWH/dan, u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Ratio}_{cap}^{cross} = \frac{\text{Revenue}_{cap}^{cross}}{\text{Driver}_{cap}^{cross}}$$

pri čemu je:

$\text{Revenue}_{cap}^{cross}$ prihod, izražen novčanom jedinicom kao što je euro, koji se dobiva iz tarifa temeljenih na kapacitetu i naplaćen za međusustavnu upotrebu mreže;

$\text{Driver}_{cap}^{cross}$ vrijednost faktora koji utječu na troškove povezanih s kapacitetom za međusustavnu upotrebu mreže, na primjer zbroj prosječnih dnevnih predviđenih kapaciteta ugovoreni na svakoj međusustavnoj ulaznoj i izlaznoj točki ili klasteru točaka, izražena mjernom jedinicom, na primjer EUR po MWH/dan;

- (c) indeks raspodjele troškova temeljenih na kapacitetu između udjela iz točaka (a) i (b), izražen postotkom, izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Comp}_{cap} = \frac{2 \times \left| \text{Ratio}_{cap}^{intra} - \text{Ratio}_{cap}^{cross} \right|}{\text{Ratio}_{cap}^{intra} + \text{Ratio}_{cap}^{cross}} \times 100 \%$$

4. Procjena raspodjele troškova iz stavka 1. točke (b) provodi se na sljedeći način:

- (a) prihod iz transportnih usluga temeljen na robi koji se treba dobiti iz unutarsustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama dijeli se vrijednošću relevantnih faktora koji utječu na troškove temeljenih na robi za unutarsustavne upotrebe mreže kako bi se izračunao udio za unutarsustavnu robu, izražen novčanom jedinicom po mjernoj jedinici, na primjer EUR po MWH/dan, u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Ratio}_{comm}^{intra} = \frac{\text{Revenue}_{comm}^{intra}}{\text{Driver}_{comm}^{intra}}$$

pri čemu je:

$\text{Revenue}_{comm}^{intra}$ prihod, izražen novčanom jedinicom kao što je euro, koji se dobiva iz tarifa temeljenih na robi i naplaćen za unutarsustavnu upotrebu mreže;

$\text{Driver}_{comm}^{intra}$ vrijednost faktora koji utječu na troškove povezanih s robom za unutarsustavne upotrebe mreže, na primjer zbroj prosječnih dnevnih predviđenih protoka na svakoj unutarsustavnoj ulaznoj i izlaznoj točki ili klasteru točaka, izražena mjernom jedinicom, na primjer EUR po MWH;

- (b) prihod iz transportnih usluga temeljen na robi koji se treba dobiti iz međusustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama dijeli se vrijednošću relevantnih faktora koji utječu na troškove temeljenih na robi za međusustavne upotrebe mreže kako bi se izračunao udio za međusustavnu robu, izražen novčanom jedinicom po mjernoj jedinici, na primjer EUR po MWH/dan, u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Ratio}_{comm}^{cross} = \frac{\text{Revenue}_{comm}^{cross}}{\text{Driver}_{comm}^{cross}}$$

pri čemu je:

$\text{Revenue}_{comm}^{cross}$ prihod, izražen novčanom jedinicom kao što je euro, koji se dobiva iz tarifa temeljenih na robi i naplaćen za međusustavnu upotrebu mreže;

$\text{Driver}_{comm}^{cross}$ vrijednost faktora koji utječu na troškove povezanih s robom za međusustavne upotrebe mreže, na primjer zbroj prosječnih dnevnih predviđenih protoka na svakoj međusustavnoj ulaznoj i izlaznoj točki ili klasteru točaka, izražena mjernom jedinicom, na primjer EUR po MWH;

- (c) indeks raspodjele troškova temeljenih na robi između udjela iz točaka (a) i (b), izražen postotkom, izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{Comp}_{comm} = \frac{2 \times \left| \text{Ratio}_{comm}^{intra} - \text{Ratio}_{comm}^{cross} \right|}{\text{Ratio}_{comm}^{intra} + \text{Ratio}_{comm}^{cross}} \times 100 \%$$

5. Prihod iz transportnih usluga koji se treba dobiti iz unutarsustavne upotrebe mreže na ulaznim točkama iz stavka 3. točke (a) i stavka 4. točke (a) izračunava se na sljedeći način:

- (a) uzima se da je količina dodijeljenog kapaciteta odnosno odgovarajućih protoka pripisanih pružanju transportnih usluga za međusustavne upotrebe mreže na svim ulaznim točkama jednaka količini kapaciteta odnosno odgovarajućih protoka pripisanih pružanju transportnih usluga za međusustavne upotrebe mreže na svim izlaznim točkama;
- (b) kapacitet i odgovarajući protoci utvrđeni u točki (a) ovog stavka upotrebljavaju se za izračun prihoda iz transportnih usluga koji se treba dobiti iz međusustavne upotrebe mreže na ulaznim točkama;
- (c) razlika između ukupnog prihoda iz transportnih usluga koji se treba dobiti na ulaznim točkama i rezultata iz točke (b) ovog stavka jednaka je prihodu iz transportnih usluga koji se treba dobiti iz unutarsustavne upotrebe mreže na ulaznim točkama.

6. Ako se udaljenost koristi kao faktor koji utječe na troškove u kombinaciji s tehničkim odnosno predviđenim ugovorenim kapacitetom ili protocima, upotrebljava se prosječna udaljenost ponderirana kapacitetom odnosno ponderirana robom. Ako rezultati indeksâ raspodjele troškova temeljenih na kapacitetu odnosno robi iz stavka 3. točke (c) odnosno iz stavka 4. točke (c) premašuje 10 %, nacionalno regulatorno tijelo mora u odluci iz članka 27. stavka 4. obrazložiti te rezultate.

POGLAVLJE II.

METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE

Članak 6.

Primjena metodologije za utvrđivanje referentne cijene

1. Nacionalno regulatorno tijelo određuje ili odobrava metodologiju za utvrđivanje referentne cijene u skladu s postupkom propisanim u članku 27. Metodologija za utvrđivanje referentne cijene koju treba primjenjivati ovisi o zaključcima redovitih savjetovanja koja u skladu s člankom 26. provode operatori transportnog sustava ili nacionalno regulatorno tijelo, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela.

2. Primjenom metodologije za utvrđivanje referentne cijene dobiva se referentna cijena.
3. Ista se metodologija za utvrđivanje referentne cijene primjenjuje na svim ulaznim i izlaznim točkama nekog ulazno-izlaznog sustava uz moguće iznimke iz članka 10. i 11.
4. Prilagodbe primjene metodologije za utvrđivanje referentne cijene na svim ulaznim i izlaznim točkama moguće su samo u skladu s člankom 9. ili zbog najmanje jednog od sljedećih razloga:
 - (a) ako nacionalno regulatorno tijelo utvrdi mjerila na temelju kojih se referentne cijene na određenoj ulaznoj ili izlaznoj točki prilagođavaju kako bi dobivene vrijednosti bile na konkurentnoj razini referentnih cijena;
 - (b) ako operatori transportnog sustava ili nacionalno regulatorno tijelo, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, provedu ujednačavanje na temelju kojeg se ista referentna cijena primjenjuje na neke ili sve točke u homogenoj skupini točaka;
 - (c) ako operatori transportnog sustava ili nacionalno regulatorno tijelo, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, promijene razmjere na temelju čega se referentne cijene na svim ulaznim točkama i/ili na svim izlaznim točkama prilagođavaju množenjem konstantom, dodavanjem konstante ili oduzimanjem konstante.

Članak 7.

Odabir metodologije za utvrđivanje referentne cijene

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene mora biti u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i ispunjavati sljedeće zahtjeve. Na temelju te metodologije nastoji se:

- (a) omogućiti korisnicima mreže da sami dobiju isti izračun referentnih cijena i njihovo točno predviđanje;
- (b) uzeti u obzir stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz uzimanje u obzir razine kompleksnosti transportne mreže;
- (c) osigurati nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje, među ostalim uzimajući u obzir procjene raspodjele troškova iz članka 5.;
- (d) osigurati da znatan količinski rizik povezan konkretno s transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava;
- (e) osigurati da dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu.

Članak 8.

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom

1. Parametri za metodologiju za utvrđivanje referentne cijene na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom su:
 - (a) dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu;
 - (b) predviđeni ugovoreni kapacitet na svakoj ulaznoj točki ili svakom klasteru ulaznih točaka i na svakoj izlaznoj točki ili svakom klasteru izlaznih točaka;
 - (c) ako se ulazne točke i izlazne točke mogu kombinirati u relevantnom scenariju protoka, najkraća udaljenost plinovodnih ruta između ulazne točke ili klastera ulaznih točaka i izlazne točke ili klastera izlaznih točaka;
 - (d) kombinacije ulaznih točaka i izlaznih točaka ako se neke ulazne točke i neke izlazne točke mogu kombinirati u relevantnom scenariju protoka;
 - (e) odnos ulaznog i izlaznog iz članka 30. stavka 1. točke (b) podtočke v. podpodtočke 2. je jedan na jedan.

Ako se ulazne točke i izlazne točke ne mogu kombinirati u scenarij protoka, ta se kombinacija ulaznih točaka i izlaznih točaka ne uzima u razmatranje.

2. Referentne se cijene izvode sljedećim uzastopnim koracima:

(a) izračunava se ponderirana prosječna udaljenost za svaku ulaznu točku ili svaki klaster ulaznih točaka i za svaku izlaznu točku ili svaki klaster izlaznih točaka, uzimajući u obzir, prema potrebi, kombinacije iz stavka 1. točke (d), u skladu sa sljedećim formulama:

i. za svaku ulaznu točku ili svaki klaster ulaznih točaka kao zbroj umnožaka kapaciteta na svakoj izlaznoj točki ili svakom klasteru izlaznih točaka i udaljenosti od te ulazne točke ili klastera ulaznih točaka do svake izlazne točke ili svakog klastera izlaznih točaka podijeljen sa zbrojem kapaciteta na svakoj izlaznoj točki ili klasteru izlaznih točaka:

$$AD_{En} = \frac{\sum_{\text{all Ex}} CAP_{Ex} \times D_{En,Ex}}{\sum_{\text{all Ex}} CAP_{Ex}}$$

pri čemu je:

AD_{En} ponderirana prosječna udaljenost za ulaznu točku ili klaster ulaznih točaka;

CAP_{Ex} predviđeni ugovoreni kapacitet na izlaznoj točki ili klasteru izlaznih točaka;

$D_{En,Ex}$ udaljenost između ulazne točke ili klastera ulaznih točaka i izlazne točke ili klastera izlaznih točaka iz stavka 1. točke (c);

ii. za svaku izlaznu točku ili svaki klaster izlaznih točaka kao zbroj umnožaka kapaciteta na svakoj ulaznoj točki ili svakom klasteru ulaznih točaka i udaljenosti do te izlazne točke ili klastera izlaznih točaka od svake ulazne točke ili svakog klastera ulaznih točaka podijeljen sa zbrojem kapaciteta na svakoj ulaznoj točki ili klasteru ulaznih točaka:

$$AD_{Ex} = \frac{\sum_{\text{all En}} CAP_{En} \times D_{En,Ex}}{\sum_{\text{all En}} CAP_{En}}$$

pri čemu je:

AD_{Ex} ponderirana prosječna udaljenost za izlaznu točku ili klaster izlaznih točaka;

CAP_{En} predviđeni ugovoreni kapacitet na ulaznoj točki ili klasteru ulaznih točaka;

$D_{En,Ex}$ udaljenost između ulazne točke ili klastera ulaznih točaka i izlazne točke ili klastera izlaznih točaka iz stavka 1. točke (c);

(b) izračunava se ponderirani trošak za svaku ulaznu točku ili svaki klaster ulaznih točaka i za svaku izlaznu točku ili svaki klaster izlaznih točaka u skladu sa sljedećim formulama:

$$W_{c,En} = \frac{CAP_{En} \times AD_{En}}{\sum_{\text{all En}} CAP_{En} \times AD_{En}}$$

$$W_{c,Ex} = \frac{CAP_{Ex} \times AD_{Ex}}{\sum_{\text{all Ex}} CAP_{Ex} \times AD_{Ex}}$$

pri čemu je:

$W_{c,En}$ ponder troška za ulaznu točku ili klaster ulaznih točaka;

$W_{c,Ex}$ ponder troška za izlaznu točku ili klaster izlaznih točaka;

AD_{En} ponderirana prosječna udaljenost za ulaznu točku ili klaster ulaznih točaka;

AD_{Ex} ponderirana prosječna udaljenost za izlaznu točku ili klaster izlaznih točaka;

CAP_{En} predviđeni ugovoreni kapacitet na ulaznoj točki ili klasteru ulaznih točaka;

CAP_{Ex} predviđeni ugovoreni kapacitet na izlaznoj točki ili klasteru izlaznih točaka;

(c) dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na svim ulaznim točkama i dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na svim izlaznim točkama utvrđuje se primjenom odnosa ulaznog i izlaznog;

- (d) dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na svakoj ulaznoj točki ili svakom klasteru ulaznih točaka i na svakoj izlaznoj točki ili svakom klasteru izlaznih točaka izračunava se u skladu sa sljedećim formulama:

$$R_{En} = W_{c,En} \times R_{\Sigma En}$$

$$R_{Ex} = W_{c,Ex} \times R_{\Sigma Ex}$$

pri čemu je:

$W_{c,En}$ ponder troška za ulaznu točku ili klaster ulaznih točaka;

$W_{c,Ex}$ ponder troška za izlaznu točku ili klaster izlaznih točaka;

R_{En} dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na ulaznoj točki ili klasteru ulaznih točaka;

R_{Ex} dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na izlaznoj točki ili klasteru izlaznih točaka;

$R_{\Sigma En}$ dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na svim ulaznim točkama;

$R_{\Sigma Ex}$ dio prihoda iz transportnih usluga koji se treba ubrati transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na svim izlaznim točkama;

- (e) dobivene vrijednosti iz točke (d) dijele se predviđenim ugovorenim kapacitetom na svakoj ulaznoj točki ili svakom klasteru ulaznih točaka i na svakoj izlaznoj točki ili svakom klasteru izlaznih točaka u skladu sa sljedećim formulama:

$$T_{En} = \frac{R_{En}}{CAP_{En}}$$

$$T_{Ex} = \frac{R_{Ex}}{CAP_{Ex}}$$

pri čemu je:

T_{En} referentna cijena na ulaznoj točki ili svakoj ulaznoj točki u klasteru ulaznih točaka;

T_{Ex} referentna cijena na izlaznoj točki ili svakoj izlaznoj točki u klasteru izlaznih točaka;

CAP_{En} predviđeni ugovoreni kapacitet na ulaznoj točki ili klasteru ulaznih točaka;

CAP_{Ex} predviđeni ugovoreni kapacitet na izlaznoj točki ili klasteru izlaznih točaka.

Članak 9.

Prilagodbe tarifa na ulaznim i izlaznim točkama skladišta plina te na ulaznim točkama terminala za UPP i infrastrukture namijenjene prekidanju izoliranosti

1. Popust od najmanje 50 % primjenjuje se na transportne tarife temeljene na kapacitetu na ulaznim i izlaznim točkama skladišta plina, osim ako i u mjeri u kojoj se skladište plina povezano s više od jedne transportne ili distribucijske mreže upotrebljava za tržišno natjecanje s interkonekcijskom točkom.
2. Kako bi se poticala sigurnost opskrbe, moguće je primijeniti popust na odgovarajuće transportne tarife temeljene na kapacitetu na ulaznim točkama iz terminala za UPP te na ulazne i izlazne točke infrastrukture sagrađene radi okončavanja izoliranosti država članica u pogledu njihovih transportnih sustava za plin.

Članak 10.

Pravila za ulazno-izlazne sustave unutar jedne države članice u kojima su aktivna najmanje dva operatora transportnog sustava

1. U skladu s člankom 6. stavkom 3. svi operatori transportnog sustava u jednom ulazno-izlaznom sustavu unutar države članice zajednički primjenjuju istu metodologiju za utvrđivanje referentne cijene.

2. Iznimno od stavka 1. i ovisno o stavku 3. nacionalno regulatorno tijelo može odlučiti:
- (a) da svi operatori transportnog sustava unutar jednog ulazno-izlaznog sustava zasebno primjenjuju istu metodologiju za utvrđivanje referentne cijene;
 - (b) da se pri planiranju spajanja ulazno-izlaznih sustava, iznimno od članka 6. stavka 3., primjenjuju prijelazni koraci tijekom kojih je dopušteno da svaki operator transportnog sustava u tim ulazno-izlaznim sustavima odvojeno primjenjuje različitu metodologiju za utvrđivanje referentne cijene. U tim se odlukama utvrđuje rok u kojem se primjenjuju prijelazni koraci. Nacionalno regulatorno tijelo ili operatori transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, moraju provesti procjenu učinka i analizu troškova i koristi prije provedbe tih prijelaznih koraka.

Prihod iz transportnih usluga operatora transportnog sustava mora se primjereno prilagoditi zbog zasebne primjene različitih metodologija za utvrđivanje referentne cijene.

3. Kako bi se omogućila ispravna zajednička primjena iste metodologije za utvrđivanje referentne cijene, mora se uspostaviti djelotvoran mehanizam za naknade među operatorima transportnog sustava.

Odluku iz stavka 2. točke (a) ili stavka 2. točke (b) moguće je donijeti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) uspostavljen je djelotvoran mehanizam za naknade među operatorima transportnog sustava radi:
 - i. sprečavanja štetnih učinaka na приход iz transportnih usluga uključenih operatora transportnog sustava;
 - ii. izbjegavanja unakrsnog subvencioniranja među unutarsustavnim i međusustavnim upotrebama mreže;
 - (b) osigurano je da u toj zasebnoj primjeni troškovi odgovaraju troškovima učinkovitog operatora transportnog sustava.
4. Najduže razdoblje utvrđeno u odluci iz stavka 2. točke (a) ili stavka 2. točke (b) ne smije biti dulje od pet godina od datuma iz članka 38. stavka 2. Nacionalno regulatorno tijelo može odlučiti o odgađanju tog datuma, ako to napravi dovoljno prije datuma utvrđenog u toj odluci.
5. Istodobno sa završnim savjetovanjem u skladu s člankom 26. nacionalno regulatorno tijelo provodi savjetovanje o načelima djelotvornog mehanizma za naknade među operatorima transportnog sustava iz stavka 3. te njegovim učincima na tarifne razine. Mehanizam za naknade među operatorima transportnog sustava primjenjuje se u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ i objavljuje zajedno s odgovorima primljenima u okviru savjetovanja.

6. Rezervna cijena iz članka 22. stavka 1. izračunava se u skladu s tim člankom. Ako se primjenjuje stavak 2., rade se sljedeća dva izračuna:

- (a) izračun utvrđen u članku 22. stavku 1. radi se za svakog uključenog operatora transportnog sustava;
- (b) ponderirani prosjek dobivenih vrijednosti iz točke (a) izračunava se u skladu s formulom utvrđenom u članku 22. stavku 1. točki (b), *mutatis mutandis*.

7. Završno savjetovanje iz članka 26. provodi nacionalno regulatorno tijelo ili ga zajednički provode svi operatori transportnog sustava. Ako se primjenjuje stavak 2., to savjetovanje zasebno provodi svaki operator transportnog sustava ili ga provodi nacionalno regulatorno tijelo, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela.

8. Informacije iz članaka od 29. do 30. objavljuju se na zajedničkoj razini za sve uključene operatore transportnog sustava. Ako se primjenjuje stavak 2., radi se sljedeće:

- (a) te se informacije objavljuju pojedinačno za svakog uključenog operatora transportnog sustava;
- (b) informacije o odnosu ulaznog i izlaznog iz članka 30. stavka 1. točke (b) podtočke v. podpodtočke 2. za ulazno-izlazni sustav objavljuje nacionalno regulatorno tijelo.

Članak 11.

Pravila za ulazno-izlazne sustave koji obuhvaćaju najmanje dvije države članice i u kojima su aktivna najmanje dva operatora transportnog sustava

Ako su u nekom ulazno-izlaznom sustavu koji obuhvaća najmanje dvije države članice aktivna najmanje dva operatora transportnog sustava, ista metodologija za utvrđivanje referentne cijene može se primjenjivati zajednički ili zasebno, ili se različite metodologije za utvrđivanje referentne cijene mogu primjenjivati zasebno.

POGLAVLJE III.

REZERVNE CIJENE

Članak 12.

Opće odredbe

1. Za godišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet referentne cijene upotrebljavaju se kao rezervne cijene. Za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet rezervne cijene izračunavaju se u skladu s ovim poglavljem. Za godišnje i negodišnje standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet rezervne cijene izračunavaju se u skladu s ovim poglavljem. Razina množitelja i sezonskih faktora, utvrđena u skladu s člankom 13., i razina popusta za standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet, utvrđena u skladu s člankom 16., može se razlikovati na interkonekcijskim točkama.
2. Ako se tarifno razdoblje i plinska godina ne podudaraju, mogu se primjenjivati odvojene rezervne cijene:
 - (a) za razdoblje od 1. listopada do kraja trenutnog tarifnog razdoblja; i
 - (b) za razdoblje od početka tarifnog razdoblja nakon trenutnog tarifnog razdoblja do 30. rujna.
3. Odgovarajuće rezervne cijene objavljene u skladu s člankom 29. su obvezujuće za sljedeću plinsku godinu ili i dulje ako je riječ o fiksnoj zadanoj cijeni, počevši nakon godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta, osim u slučaju da se:
 - (a) popusti za mjesečne i dnevne standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet ponovno izračunaju unutar tarifnog razdoblja ako se vjerojatnost prekida iz članka 16. promijeni za više od dvadeset postotnih bodova;
 - (b) referentna cijena ponovno izračuna unutar tarifnog razdoblja na temelju iznimnih okolnosti zbog kojih bi neprilagođavanje tarifnih razina ugrozilo rad operatora transportnog sustava.

Članak 13.

Razina množitelja i sezonskih faktora

1. Razina množitelja mora biti unutar sljedećih raspona:
 - (a) za tromjesečne odnosno mjesečne standardne kapacitetne proizvode razina odgovarajućih množitelja ne smije biti niža od 1 ni viša od 1,5;
 - (b) za dnevne odnosno unutardnevne standardne kapacitetne proizvode razina odgovarajućih množitelja ne smije biti niža od 1 ni viša od 3. U primjereno obrazloženim slučajevima razina odgovarajućih množitelja može biti niža od 1, ali veća od 0, ili viša od 3.
2. Ako se primjenjuju sezonski faktori, tijekom plinske godine aritmetička sredina umnoška množitelja primjenjivog na odgovarajući standardni kapacitetni proizvod i relevantnih sezonskih faktora mora biti unutar istog raspona kao i razina odgovarajućih množitelja utvrđena u stavku 1.

3. Najviša razina množitelja za dnevne i unutar-dnevne standardne kapacitetne proizvode ne smije biti viša od 1,5 do 1. travnja 2023. ako do 1. travnja 2021. Agencija izda preporuku u skladu s Uredbom (EZ) br. 713/2009 da se najviša razina množitelja treba sniziti na tu razinu. U toj se preporuci moraju uzeti u obzir aspekti povezani s množiteljima i sezonskim faktorima prije i od 31. svibnja 2019. navedeni u nastavku:

- (a) promjene u rezervacijskom ponašanju;
- (b) učinak na prihod iz transportnih usluga i njegovo ubiranje;
- (c) razlike u razini transportnih tarifa primjenjivih za dva uzastopna tarifna razdoblja;
- (d) unakrsno subvencioniranje među korisnicima mreže koji su ugovorili godišnje i negodišnje standardne kapacitetne proizvode;
- (e) učinak na prekogranične protoke.

Članak 14.

Izračun rezervnih cijena za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet ako nema sezonskih faktora

Rezervne cijene za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet izračunavaju se na sljedeći način:

- (a) za tromjesečne, mjesečne i dnevne standardne kapacitetne proizvode, u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{st} = (M \times T / 365) \times D$$

pri čemu je:

P_{st} rezervna cijena za taj standardni kapacitetni proizvod;

M razina množitelja koja odgovara tom standardnom kapacitetnom proizvodu;

T referentna cijena;

D trajanje tog standardnog kapacitetnog proizvoda izraženo u plinskim danima;

Formula se za prijestupne godine prilagođava tako što se broj 365 zamjenjuje brojem 366;

- (b) za unutar-dnevne standardne kapacitetne proizvode, u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{st} = (M \times T / 8760) \times H$$

pri čemu je:

P_{st} rezervna cijena za unutar-dnevni kapacitetni proizvod;

M razina odgovarajućeg množitelja;

T referentna cijena;

H trajanje unutar-dnevnog kapacitetnog proizvoda izraženo u plinskim satima;

Formula se za prijestupne godine prilagođava tako što se broj 8760 zamjenjuje brojem 8784.

Članak 15.

Izračun rezervnih cijena za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet ako postoje sezonski faktori

1. Ako se primjenjuju sezonski faktori, rezervne cijene za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet izračunavaju se u skladu s odgovarajućim formulama iz članka 14. uz množenje s odgovarajućim sezonskim faktorom izračunanim u skladu sa stavcima od 2. do 6.

2. Metodologija utvrđena u stavku 3. temelji se na predviđenim protocima osim ako količina protoka za barem jedan mjesec iznosi 0. U tom se slučaju metodologija temelji na predviđenom ugovorenom kapacitetu.

3. Za mjesečne standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet sezonski faktori izračunavaju se sljedećim uzastopnim koracima:

- (a) za svaki mjesec unutar određene plinske godine korištenje transportnog sustava izračunava se na temelju predviđenih protoka ili predviđenog ugovorenog kapaciteta prema:
 - i. podacima za pojedinačnu interkonekcijsku točku ako se sezonski faktori izračunavaju za svaku interkonekcijsku točku;
 - ii. prosječnim podacima za predviđene protoke ili predviđeni ugovoreni kapacitet ako se sezonski faktori izračunavaju samo za neke ili za sve interkonekcijske točke;
- (b) dobivene vrijednosti iz točke (a) se zbrajaju;
- (c) udio korištenja izračunava se dijeljenjem dobivenih vrijednosti iz točke (a) s dobivenom vrijednošću iz točke (b);
- (d) svaka od dobivenih vrijednosti iz točke (c) množi se s 12. Ako su dobivene vrijednosti jednake 0, te se vrijednosti prilagođavaju tako da budu manja od sljedeće dvije vrijednosti: 0,1 ili najmanja od dobivenih vrijednosti koja nije 0;
- (e) početna razina odgovarajućih sezonskih faktora izračunava se potenciranjem svake od dobivenih vrijednosti iz točke (d) vrijednošću koja nije manja od 0 i nije veća od 2;
- (f) izračunava se aritmetička sredina umnožaka dobivenih vrijednosti iz točke (e) i množitelja za mjesečni standardni kapacitetni proizvod;
- (g) dobivena vrijednost iz točke (f) uspoređuje se s rasponom iz članka 13. stavka 1. na sljedeći način:
 - i. ako je vrijednost unutar raspona, razina sezonskih faktora jednaka je odgovarajućim dobivenim vrijednostima iz točke (e);
 - ii. ako je vrijednost izvan raspona, primjenjuje se točka (h);
- (h) razina sezonskih faktora izračunava se kao umnožak odgovarajućih dobivenih vrijednosti iz točke (e) i korektivnog faktora izračunanog na sljedeći način:
 - i. ako je dobivena vrijednost iz točke (f) veća od 1,5, korektivni faktor izračunava se kao 1,5 podijeljen tom vrijednošću;
 - ii. ako je dobivena vrijednost iz točke (f) manja od 1, korektivni faktor izračunava se kao 1 podijeljen tom vrijednošću.

4. Za dnevne i unutarnevne standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet sezonski faktori izračunavaju se koracima iz stavka 3. točaka od (f) do (h), *mutatis mutandis*.

5. Za tromjesečne standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet sezonski faktori izračunavaju se sljedećim uzastopnim koracima:

- (a) početna razina odgovarajućih sezonskih faktora zadaje se kao jedno od sljedećega:
 - i. jednaka je aritmetičkom prosjeku odgovarajućih sezonskih faktora primjenjivih za tri relevantna mjeseca;
 - ii. nije manja od najniže i nije viša od najviše razine odgovarajućih sezonskih faktora primjenjivih za tri relevantna mjeseca;

(b) prolazi se kroz korake iz stavka 3. točaka od (f) do (h) uzimajući dobivene vrijednosti iz točke (a), *mutatis mutandis*.

6. Za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet vrijednosti dobivene izračunom iz stavaka od 3. do 5. mogu se zaokružiti prema gore ili dolje.

Članak 16.

Izračun rezervnih cijena za standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet

1. Rezervne cijene za standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet izračunavaju se množenjem rezervnih cijena za odgovarajuće standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet, izračunanih u skladu s člankom 14. ili 15., ovisno o tome koji je primjenjiv, s razlikom 100 % i razine *ex ante* popusta izračunanog u skladu sa stavicima 2. i 3.

2. *Ex ante* popust izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$D_{i, \text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

pri čemu je:

$D_{i, \text{ex-ante}}$ razina *ex ante* popusta;

Pro prilagodbeni faktor, utvrđen ili odobren u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ na temelju članka 28., koji se odnosi na tip standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet;

A prilagodbeni faktor, utvrđen ili odobren u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ na temelju članka 28., primijenjen radi uvrštavanja procijenjene gospodarske vrijednosti vrste standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet, izračunan za svaku interkonekcijsku točku, neke interkonekcijske točke ili sve interkonekcijske točke, koji ne smije biti manji od 1.

3. Faktor Pro iz stavka 2. izračunava se za svaku interkonekcijsku točku, neke interkonekcijske točke ili sve interkonekcijske točke po vrsti standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet u skladu sa sljedećom formulom na temelju predviđenih informacija o sastavnim elementima te formule:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av. int}}}{\text{CAP}}$$

pri čemu je:

N očekivani broj prekida tijekom D;

D_{int} prosječno trajanje očekivanih prekida izraženo u satima;

D ukupno trajanje odgovarajuće vrste standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet izraženo u satima;

$\text{CAP}_{\text{av. int}}$ očekivana prosječna količina prekinutog kapaciteta za svaki prekid pri čemu je taj kapacitet povezan s odgovarajućom vrstom standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet;

CAP ukupna količina prekidivog kapaciteta za odgovarajuću vrstu standardnog kapacitetnog proizvoda za prekidivi kapacitet.

4. Kao alternativu primjeni *ex ante* popusta u skladu sa stavkom 1. nacionalno regulatorno tijelo može odlučiti o primjeni *ex post* popusta u kojem bi se slučaju korisnicima mreže plaćale naknade nakon što se dogode stvarni prekidi. Takvi se *ex post* popusti smiju koristiti samo na interkonekcijskim točkama na kojima u prethodnoj plinskoj godini nije bilo prekida kapaciteta zbog fizičkog zagušenja.

Ex post naknade plaćene za svaki dan kad je došlo do prekida moraju biti jednake trostrukoj rezervnoj cijeni za dnevne standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet.

POGLAVLJE IV.

USKLAĐIVANJE PRIHODA

Članak 17.

Opće odredbe

1. Ako i u mjeri u kojoj operator transportnog sustava posluje u okviru režima bez gornje granice cijene, primjenjuju se sljedeća načela:
 - (a) nedovoljno ili prekomjerno ubiranje prihoda iz transportnih usluga mora se svesti na minimum uzimajući na odgovarajući način u obzir nužna ulaganja;
 - (b) razina transportnih tarifa mora osigurati da se prihod iz transportnih usluga ubire od operatora transportnog sustava pravovremeno;
 - (c) znatne razlike između razina transportnih tarifa primjenjivih za dva uzastopna tarifna razdoblja moraju se izbjegavati koliko je to moguće.
2. Ako i u mjeri u kojoj operator transportnog sustava posluje u okviru režima s gornjom granicom cijene ili primjenjuje pristup fiksne zadane cijene iz članka 24. točke (b), nema usklađivanja prihoda i svi rizici povezani s nedovoljnim ili prekomjernim ubiranjem pokrivaju se isključivo premijama za rizik. U tom se slučaju ne primjenjuju članak 18., članak 19. stavci od 1. do 4. i članak 20.
3. Ovisno o zahtjevima za redovita savjetovanja na temelju članka 26. i podložno odobrenju u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ, prihod iz netransportnih usluga može se uskladiti u skladu s ovim poglavljem, *mutatis mutandis*.

Članak 18.

Nedovoljna i prekomjerna ubiranja

1. Nedovoljno ili prekomjerno ubiranje prihoda iz transportnih usluga jednako je:

$$R_A - R$$

pri čemu je:

R_A stvarno dobiven prihod povezan s pružanjem transportnih usluga;

R prihod iz transportnih usluga.

Vrijednosti R_A and R odnose se na isto tarifno razdoblje te se u njima uzima u obzir djelotvorni mehanizam za naknade među operatorima transportnog sustava iz članka 10. stavka 3., ako takav mehanizam postoji.

2. Ako je razlika izračunana u skladu sa stavkom 1. pozitivna vrijednost, ona ukazuje na prekomjerno ubiranje prihoda iz transportnih usluga. Ako je ta razlika negativna vrijednost, ona ukazuje na nedovoljno ubiranje prihoda iz transportnih usluga.

Članak 19.

Regulatorni račun

1. Na regulatornom računu nalaze se informacije iz članka 18. stavka 1. za određeno tarifno razdoblje i mogu se nalaziti i druge informacije, na primjer razlika između očekivanih i stvarnih sastavnih dijelova troškova.
2. Nedovoljno ili prekomjerno ubiranje prihoda iz transportnih usluga operatora transportnog sustava pripisuje se na regulatorni račun, osim ako su doneseni drugi propisi u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ.
3. Ako su uvedeni mehanizmi za poticanje prodaje kapaciteta, podložno odluci u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ, samo se dio nedovoljnog ili prekomjernog ubiranja operatora transportnog sustava pripisuje na regulatorni račun. U tom slučaju razliku zadržava ili plaća, prema potrebi, operator transportnog sustava.

4. Svaki operator transportnog sustava upotrebljava samo jedan regulatorni račun.
5. Ovisno o odluci u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ., ako zarađena aukcijska premija postoji, ta se premija može pripisati određenom računu koji je odvojen od regulatornog računa iz stavka 4. Nacionalno regulatorno tijelo može odlučiti upotrijebiti tu aukcijsku premiju za smanjenje fizičkog zagušenja ili, ako operator transportnog sustava posluje isključivo u okviru režima bez gornje granice cijene, za smanjenje transportnih tarifa za sljedeća tarifna razdoblja, kako je propisano u članku 20.

Članak 20.

Usklađivanje regulatornog računa

1. Potpuno ili djelomično usklađivanje regulatornog računa provodi se u skladu s primijenjenom metodologijom za utvrđivanje referentne cijene i dodatno, ako se primjenjuje, primjenom naknade iz članka 4. stavka 3. točke (b).
2. Usklađivanje regulatornog računa provodi se na temelju pravila donesenih u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ tijekom zadanog razdoblja usklađivanja, što znači razdoblje tijekom kojeg se regulatorni račun iz članka 19. usklađuje.
3. Regulatorni se račun usklađuje u cilju nadoknađivanja nedovoljnog ubiranja operatoru transportnog sustava i vraćanja prekomjernog ubiranja korisnicima mreže.

POGLAVLJE V.

ODREĐIVANJE CIJENA SPOJENOG KAPACITETA I KAPACITETA NA VIRTUALNIM INTERKONEKCIJSKIM TOČKAMA

Članak 21.

Određivanje cijena spojenog kapaciteta

1. Rezervna cijena proizvoda spojenog kapaciteta mora biti jednaka zbroju rezervnih cijena kapaciteta od kojih je taj proizvod sastavljen. Rezervne cijene odgovarajućih ulaznih i izlaznih kapaciteta daju se kad se taj proizvod spojenog kapaciteta ponudi i dodijeli na zajedničkoj platformi za rezervacije iz članka 37. Uredbe (EU) 2017/459.
2. Prihod iz prodaje proizvoda spojenog kapaciteta koji odgovara rezervnoj cijeni tog proizvoda pripisuje se odgovarajućim operatorima transportnog sustava na sljedeći način:
 - (a) nakon svake transakcije za proizvod spojenog kapaciteta;
 - (b) razmjerno rezervnim cijenama kapaciteta od kojih je taj proizvod sastavljen.
3. Aukcijske premije iz prodaje proizvoda spojenog kapaciteta pripisuju se u skladu s dogovorom među operatorima transportnog sustava koji je podložan odobrenju nacionalnih regulatorih tijela, a koje se treba dati najkasnije tri mjeseca prije početka godišnjih aukcija godišnjeg kapaciteta. Ako nema odobrenja svih uključenih nacionalnih regulatornih tijela, aukcijska premija pripisuje se jednako operatorima transportnog sustava.
4. Ako predmetna interkonekcijska točka povezuje susjedne ulazno-izlazne sustave dviju država članica, odgovarajuća nacionalna regulatorna tijela moraju u informativne svrhe dostaviti Agenciji sadržaj dogovora iz stavka 3.

Članak 22.

Određivanje cijena na virtualnim interkonekcijskim točkama

1. Rezervna cijena standardnog kapacitetnog proizvoda razdvojenog kapaciteta ponuđenog na virtualnoj interkonekcijskoj točki dobiva se na temelju jednog od sljedećih pristupa:
 - (a) ako primijenjena metodologija za utvrđivanje referentne cijene omogućava uzimanje u obzir uspostavljene virtualne interkonekcijske točke, izračunava se na temelju referentne cijene;

- (b) ako primijenjena metodologija za utvrđivanje referentne cijene ne omogućava uzimanje u obzir uspostavljene virtualne interkonekcijske točke, izračunava se na temelju ponderiranog prosjeka rezervnih cijena, koji je izračunan na temelju referentnih cijena za svaku interkonekcijsku točku od koje je ta virtualna interkonekcijska točka sastavljena, u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{st, VIP} = \frac{\sum_i^n (P_{st,i} \times CAP_i)}{\sum_i^n CAP_i}$$

pri čemu je:

$P_{st, VIP}$ rezervna cijena zadanog proizvoda razdvojenog standardnog kapaciteta na virtualnoj interkonekcijskoj točki;

i jedna od interkonekcijskih točaka od kojih je virtualna interkonekcijska točka sastavljena;

n broj interkonekcijskih točaka od kojih je virtualna interkonekcijska točka sastavljena;

$P_{st,i}$ rezervna cijena zadanog standardnog kapacitetnog proizvoda razdvojenog kapaciteta na interkonekcijskoj točki i ;

CAP_i tehnički kapacitet ili predviđeni ugovoreni kapacitet, ovisno o tome koji je bitan, na interkonekcijskoj točki i .

2. Rezervna cijena standardnog kapacitetnog proizvoda spojenog kapaciteta ponuđenog na virtualnoj interkonekcijskoj točki izračunava se u skladu s člankom 21. stavkom 1.

POGLAVLJE VI.

POSTIGNUTA CIJENA I ZADANA CIJENA

Članak 23.

Izračun postignute cijene na interkonekcijskim točkama

Postignuta cijena standardnog kapacitetnog proizvoda na interkonekcijskoj točki izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{cl} = P_{R,au} + AP$$

pri čemu je:

P_{cl} postignuta cijena;

$P_{R,au}$ primjenjiva rezervna cijena za standardni kapacitetni proizvod koja se objavljuje u trenutku kad se proizvod ponudi na aukciji;

AP aukcijska premija, ako postoji.

Članak 24.

Izračun zadane cijene na interkonekcijskim točkama

Zadana cijena standardnog kapacitetnog proizvoda na interkonekcijskoj točki izračunava se u skladu s nekom od sljedećih formula:

- (a) ako se primjenjuje pristup promjenjive zadane cijene:

$$P_{flo} = P_{R,flo} + AP$$

pri čemu je:

P_{flo} promjenjiva zadana cijena;

$P_{R,flo}$ rezervna cijena za standardni kapacitetni proizvod primjenjiva u trenutku kad se proizvod može iskoristiti;

AP aukcijska premija, ako postoji;

(b) ako se primjenjuje pristup fiksne zadane cijene:

$$P_{\text{fix}} = (P_{\text{R,y}} \times \text{IND}) + \text{RP} + \text{AP}$$

pri čemu je:

P_{fix} fiksna zadana cijena;

$P_{\text{R,y}}$ primjenjiva rezervna cijena za godišnji standardni kapacitetni proizvod koja se objavljuje u trenutku kad se proizvod ponudi na aukciji;

IND omjer vrijednosti odabranog indeksa u trenutku korištenja i njegove vrijednosti u trenutku kad se proizvod ponudi na aukciji;

RP premija za rizik proporcionalna koristima sigurnosti u pogledu razine transportnih tarifa i koja ne smije biti manja od 0;

AP aukcijska premija, ako postoji.

Članak 25.

Uvjeti za nuđenje pristupa zadane cijene

1. Ako i u mjeri u kojoj operator transportnog sustava posluje u okviru režima bez gornje granice cijene, uvjeti za nuđenje pristupa zadane cijene su sljedeći:

(a) ako se nudi samo postojeći kapacitet:

- i. nudi se pristup promjenjive zadane cijene;
- ii. ne smije se nuditi pristup fiksne zadane cijene;

(b) ako se na istoj aukciji ili u okviru istog alternativnog mehanizma raspodjele nudi prošireni i postojeći kapacitet:

- i. može se nuditi pristup promjenjive zadane cijene;
- ii. može se nuditi pristup fiksne zadane cijene ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 1. upotrebljava se alternativni mehanizam raspodjele iz članka 30. Uredbe (EU) 2017/459;
 2. projekt je uvršten na Unijin popis projekata od zajedničkog interesa, u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

2. Ako i u mjeri u kojoj operator transportnog sustava posluje u okviru režima s gornjom granicom cijene, može se ponuditi pristup promjenjive zadane cijene i/ili pristup fiksne zadane cijene.

POGLAVLJE VII.

ZAHTJEVI U POGLEDU SAVJETOVANJA

Članak 26.

Redovito savjetovanje

1. Nacionalno regulatorno tijelo ili operatori transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, provode jedno savjetovanje ili više njih. Kako bi proces savjetovanja bio što djelotvorniji, u mjeri kojoj je to moguće dokument za savjetovanje trebao bi biti na engleskom jeziku. Završno savjetovanje prije odluke iz članka 27. stavka 4. mora biti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovom članku i članku 27. te obuhvaća sljedeće informacije:

(a) opis predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene i sljedeće stavke:

- i. okvirne informacije kako su propisane u članku 30. stavku 1. točki (a), među ostalim:
 1. obrazloženje upotrijebljenih parametara koji se odnose na tehničke karakteristike sustava;
 2. odgovarajuće informacije o vrijednostima tih parametara i primijenjenim pretpostavkama;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

- ii. vrijednost predloženih prilagodbi transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na temelju članka 9.;
 - iii. okvirne referentne cijene koje su predmet savjetovanja;
 - iv. rezultati, elementi i detalji o tim elementima za procjenu raspodjele troškova iz članka 5.;
 - v. procjena predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene u skladu s člankom 7.;
 - vi. ako predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene nije metodologija za utvrđivanje referentne cijene na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom opisana u članku 8., usporedba te dvije metodologije uz koju se prilažu informacije iz točke iii.;
- (b) okvirne informacije kako su propisane u članku 30. stavku 1. točki (b) podtočkama i., iv. i v.;
- (c) informacije o transportnim i netransportnim tarifama:
- i. ako su predložene transportne tarife temeljene na robi iz članka 4. stavka 3.:
 - 1. način na koji su utvrđene;
 - 2. udio dopuštenog ili ciljanog prihoda predviđenog za ubiranje na temelju tih tarifa;
 - 3. okvirne transportne tarife temeljene na robi;
 - ii. ako su predložene netransportne usluge koje se pružaju korisnicima mreže:
 - 1. metodologija za utvrđivanje tarifa za netransportne usluge;
 - 2. udio dopuštenog ili ciljanog prihoda predviđenog za ubiranje na temelju tih tarifa;
 - 3. način na koji se povezani prihod iz netransportnih usluga usklađuje, kako je navedeno u članku 17. stavku 3.;
 - 4. okvirne netransportne tarife za netransportne usluge pružene korisnicima mreže;
- (d) okvirne informacije kako su utvrđene u članku 30. stavku 2.;
- (e) ako se razmatra nuđenje pristupa fiksne zadane cijene iz članka 24. točke (b) u okviru režima s gornjom granicom cijene za postojeći kapacitet:
- i. predloženi indeks;
 - ii. predloženi izračun te kako se upotrebljava prihod iz premije za rizik;
 - iii. za koje je interkonekcijske točke i tarifna razdoblja taj pristup predložen;
 - iv. postupak nuđenja kapaciteta na interkonekcijskoj točki na kojoj su predloženi i pristup fiksne zadane cijene i pristup promjenjive zadane cijene iz članka 24.
2. Završno savjetovanje prije odluke iz članka 27. stavka 4. mora trajati najmanje dva mjeseca. U dokumentima za savjetovanje za svako savjetovanje iz stavka 1. može se zahtijevati da odgovori dostavljeni u okviru savjetovanja moraju sadržavati verziju bez povjerljivih informacija prikladnu za objavu.
3. U roku od mjesec dana od završetka savjetovanja, operatori transportnog sustava ili nacionalno regulatorno tijelo, ovisno o tome koji subjekt objavljuje dokument za savjetovanje iz stavka 1., objavljuju odgovore primljene u okviru savjetovanja i njihov sažetak. Kako bi proces savjetovanja bio što djelotvorniji, u mjeri kojoj je to moguće sažetak mora biti na engleskom jeziku.
4. Naknadna redovita savjetovanja provode se u skladu s člankom 27. stavkom 5.
5. Nakon savjetovanja s Europskom mrežom operatora transportnih sustava za plin (ENTSOG) Agencija mora izraditi predložak dokumenta za savjetovanje iz stavka 1. Taj se predložak mora staviti na raspolaganje nacionalnim regulatornim tijelima i operatorima transportnog sustava prije 5. srpnja 2017.

Članak 27.

Postupak na koji nacionalno regulatorno tijelo redovito donosi odluke

1. Nakon pokretanja završnog savjetovanja u skladu s člankom 26. prije odluke iz članka 27. stavka 4. nacionalno regulatorno tijelo ili operatori transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, proslijeđuju Agenciji dokumente za savjetovanje.
2. Agencija analizira sljedeće aspekte dokumenta za savjetovanje:
 - (a) jesu li objavljene sve relevantne informacije iz članka 26. stavka 1.;
 - (b) ispunjavaju li svi elementi razmotreni u skladu s člankom 26. sljedeće zahtjeve:
 1. ispunjava li predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene zahtjeve utvrđene u članku 7.;
 2. jesu li ispunjeni kriteriji za utvrđivanje transportnih tarifa temeljenih na robi, kako su propisani u članku 4. stavku 3.;
 3. jesu li ispunjeni kriteriji za utvrđivanje netransportnih tarifa, kako su propisani u članku 4. stavku 4.
3. U roku od dva mjeseca od završetka savjetovanja iz stavka 1. Agencija mora objaviti i poslati nacionalnom regulatornom tijelu ili operatorima transportnog sustava, ovisno o tome koji subjekt objavljuje dokument za savjetovanje, i Komisiji zaključak analize u skladu sa stavkom 2. na engleskom jeziku.

Agencija čuva povjerljivost svih poslovno osjetljivih informacija.

4. U roku od pet mjeseci od završetka završnog savjetovanja nacionalno regulatorno tijelo, djelujući u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ, mora donijeti utemeljenu odluku o svim stavkama iz članka 26. stavka 1. te je objaviti. Nakon objavljivanja odluke, nacionalno regulatorno tijelo dostavlja odluku Agenciji i Komisiji.
5. Postupak koji se sastoji od završnog savjetovanja o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene u skladu s člankom 26., odluke nacionalnog regulatornog tijela u skladu sa stavkom 4., izračuna tarifa na temelju te odluke te objavljivanja tarifa u skladu s poglavljem VIII. može se pokrenuti od stupanja na snagu ove Uredbe i mora okončati najkasnije 31. svibnja 2019. U tom se postupku uzimaju u obzir zahtjevi propisani u poglavljima II, III. i IV. Tarife primjenjive za trenutačno tarifno razdoblje 31. svibnja 2019. bit će primjenjive do njegova kraja. Ovaj se postupak ponavlja barem svakih pet godina počevši od 31. svibnja 2019.

Članak 28.

Savjetovanja o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima

1. Istodobno sa završnim savjetovanjem provedenim u skladu s člankom 26. stavkom 1. nacionalno regulatorno tijelo provodi savjetovanje s nacionalnim regulatornim tijelima svih izravno povezanih država članica i relevantnim dionicima na temu:
 - (a) razine množitelja;
 - (b) razine sezonskih faktora i izračuna iz članka 15., ako je primjenjivo;
 - (c) razine popusta iz članka 9. stavka 2. i članka 16.

Nakon završetka savjetovanja donosi se utemeljena odluka u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ o aspektima iz točaka od (a) do (c) ovog stavka. Svako nacionalno regulatorno tijelo mora razmotriti stajališta nacionalnih regulatornih tijela svih izravno povezanih država članica.

2. Naknadna se savjetovanja provode u svakom tarifnom razdoblju od datuma odluke iz stavka 1. Nakon svakog savjetovanja i kako je propisano u članku 32. točki (a), nacionalno regulatorno tijelo mora donijeti utemeljenu odluku o aspektima iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) te je objaviti.

3. Pri donošenju odluke iz stavaka 1. i 2., nacionalno regulatorno tijelo uzima u obzir odgovore primljene u okviru savjetovanja i sljedeće aspekte:

(a) za množitelje:

- i. ravnotežu između olakšavanja kratkoročne trgovine plinom i davanja dugoročnih signala za učinkovito ulaganje u transportni sustav;
- ii. učinak na prihod iz transportnih usluga i njegovo ubiranje;
- iii. nužnost izbjegavanja unakrsnog subvencioniranja među korisnicima mreže i toga da rezervne cijene budu proporcionalnije troškovima;
- iv. situacije fizičkog i ugovornog zagušenja;
- v. učinak na prekogranične protoke;

(b) za sezonske faktore:

- i. učinak na olakšavanje učinkovitog i djelotvornog korištenja infrastrukture;
- ii. potrebu da rezervne cijene budu proporcionalnije troškovima.

POGLAVLJE VIII.

ZAHTJEVI U POGLEDU OBJAVLJIVANJA

Članak 29.

Informacije koje treba objaviti prije godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta

Za interkonekcijske točke i za one neinterkonekcijske točke za koje nacionalno regulatorno tijelo odluči primjenjivati Uredbu (EU) 2017/459 nacionalno regulatorno tijelo ili operatori transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, moraju objaviti sljedeće informacije prije godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta u skladu sa zahtjevima propisanim u člancima 31. i 32.:

(a) za standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet:

- i. rezervnu cijenu primjenjivu barem do kraja plinske godine koja počinje nakon godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta;
- ii. množitelje i sezonske faktore primijenjene na rezervne cijene za negodišnje standardne kapacitetne proizvode;
- iii. obrazloženje nacionalnog regulatornog tijela u pogledu razine množitelja;
- iv. obrazloženje za primjenu sezonskih faktora, ako se ti faktori primjenjuju;

(b) za standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet:

- i. rezervnu cijenu primjenjivu barem do kraja plinske godine koja počinje nakon godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta;
- ii. procjenu vjerojatnosti prekida, uključujući:
 1. popis svih vrsta ponuđenih standardnih kapacitetnih proizvoda za prekidivi kapacitet zajedno s njihovim vjerojatnostima prekida i primijenjenom razinom popusta;
 2. objašnjenje kako je izračunana vjerojatnost prekida za svaku vrstu proizvoda iz točke 1.;
 3. povijesne i/ili predviđene podatke upotrijebljene u procjeni vjerojatnosti prekida iz točke 2.

Članak 30.

Informacije koje treba objaviti prije tarifnog razdoblja

1. Nacionalno regulatorno tijelo ili operatori transportnog sustava, ovisno o odluci nacionalnog regulatornog tijela, moraju objaviti sljedeće informacije prije tarifnog razdoblja u skladu sa zahtjevima iz članka 31. i 32.:

(a) informacije o parametrima upotrijebljenima u primijenjenoj metodologiji za utvrđivanje referentne cijene koji se odnose na tehničke karakteristike transportnog sustava, na primjer:

- i. tehnički kapacitet na ulaznim i izlaznim točkama te povezane pretpostavke;
- ii. predviđeni ugovoreni kapacitet na ulaznim i izlaznim točkama te povezane pretpostavke;
- iii. količinu i smjer protoka plina za ulazne i izlazne točke te povezane pretpostavke, na primjer scenarije potražnje i ponude za protok plina u vršnim uvjetima;
- iv. prikladno detaljan strukturni prikaz transportne mreže;
- v. dodatne tehničke informacije o transportnoj mreži, na primjer duljinu i promjer plinovoda te snagu kompresorskih stanica;

(b) sljedeće informacije:

- i. dopušteni i/ili ciljani prihod operatora transportnog sustava;
- ii. informacije povezane s promjenama prihoda iz točke i. od jedne godine do druge;
- iii. sljedeće parametre:

1. vrste imovine uključene u reguliranu imovinu i njezinu ukupnu vrijednost;

2. trošak kapitala i metodu za njezin izračun;

3. kapitalne izdatke, uključujući:

(a) metodologije za određivanje početne vrijednosti imovine;

(b) metodologije za ponovnu procjenu imovine;

(c) objašnjenja o mijenjanju vrijednosti imovine;

(d) razdoblja amortizacije i iznose po vrsti imovine;

4. operativne rashode;

5. mehanizme za poticaje i ciljeve učinkovitosti;

6. indekse inflacije;

iv. prihod iz transportnih usluga;

v. sljedeće omjere za prihod iz točke iv.:

1. odnos kapacitetnog i robnog, što znači raspodjela između prihoda iz transportnih tarifa temeljena na kapacitetu i prihoda transportnih tarifa temeljena na robi;

2. odnos ulaznog i izlaznog, što znači raspodjela između prihoda iz transportnih tarifa na svim ulaznim točkama i prihoda iz transportnih tarifa na svim izlaznim točkama;

3. odnos unutarustavnog i međusustavnog, što znači raspodjela između prihoda iz unutarustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama i prihoda iz međusustavne upotrebe korisnika mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama izračunana kako je propisano u članku 5.;

- vi. ako i u mjeri u kojoj operator transportnog sustava posluje u okviru režima bez gornje granice cijene, sljedeće informacije povezane s prethodnim tarifnim razdobljem u pogledu usklađivanja regulatornog računa:
 - 1. stvarno dobiven prihod, nedovoljno i prekomjerno ubiranje dopuštenog prihoda i dio koji je pripisan regulatornom računu i, ako je primjenjivo, podračunima tog regulatornog računa;
 - 2. razdoblje usklađivanja i uvedeni mehanizmi za poticaje;
 - vii. planiranu upotrebu aukcijske premije;
- (c) sljedeće informacije o transportnim i netransportnim tarifama, zajedno s relevantnim informacijama koje se odnose na to kako su te tarife određene:
- i. ako se primjenjuju, transportne tarife temeljene na robi iz članka 4. stavka 3.;
 - ii. ako se primjenjuju, netransportne tarife za netransportne usluge iz članka 4. stavka 4.;
 - iii. referentne i druge cijene primjenjive na točkama koje nisu točke iz članka 29.
2. Dodatno, sljedeće se informacije objavljuju u vezi s transportnim tarifama:
- (a) objašnjenje:
- i. razlika u razini transportnih tarifa za istu vrstu transportne usluge primjenjivih u trenutačnom tarifnom razdoblju i tarifnom razdoblju za koje se informacije objavljuju;
 - ii. procijenjene razlike u razini transportnih tarifa za istu vrstu transportne usluge primjenjivih u tarifnom razdoblju za koje se informacije objavljuju i u svakom tarifnom razdoblju u ostatku regulatornog razdoblja;
- (b) barem pojednostavljeni tarifni model, redovito ažuriran, s objašnjenjem kako se koristi, na temelju kojeg korisnici mreže mogu izračunati primjenjive transportne tarife u trenutačnom tarifnom razdoblju i procijeniti njihovo kretanje nakon tog tarifnog razdoblja.
3. Kad je riječ o točkama koje su izvan definicije relevantnih točaka iz stavke 3.2. podstavka 1. točke (a) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 715/2009, informacije o količini predviđenog ugovorenog kapaciteta i predviđenoj količini protoka plina objavljuju se kako je propisano u stavku 3.2. podstavku 2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 715/2009

Članak 31.

Oblik objave

1. Informacije iz članaka 29. i 30. objavljuju se kako je propisano u članku 32. poveznicom na internetsku stranicu odgovarajućeg subjekta na platformi iz stavka 3.1.1. podstavka 1. točke (h) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 715/2009.

Te informacije moraju biti raspoložive javnosti, besplatne i bez ikakvih ograničenja u pogledu upotrebe. One se objavljuju:

- (a) na način koji je jednostavan za korisnika;
 - (b) na jasan i lako dostupan način te na nediskriminirajućoj osnovi;
 - (c) u formatu koji se može preuzeti;
 - (d) na najmanje jednom službenom jeziku države članice i, u mjeri u kojoj je to moguće, osim ako je službeni jezik države članice engleski, na engleskom jeziku.
2. Na platformi iz stavka 3.1.1. podstavka 1. točke (h) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 715/2009 objavljuju se sljedeće informacije za interkonekcijske točke:
- (a) u istom razdoblju iz članka 29., rezervne cijene za standardne kapacitetne proizvode za stalni kapacitet i standardne kapacitetne proizvode za prekidivi kapacitet;
 - (b) u istom razdoblju iz članka 30., ako se primjenjuje, naknadu temeljenu na protoku iz članka 4. stavka 3. točke (a).

3. Informacije iz stavka 2. objavljuju se na sljedeći način:
- (a) kako je utvrđeno u stavku 1. točkama od (a) do (c);
 - (b) na engleskom jeziku;
 - (c) u standardiziranoj tablici koja mora sadržavati barem sljedeće informacije:
 - i. interkonekcijsku točku;
 - ii. smjer protoka plina;
 - iii. imena relevantnih operatora transportnog sustava;
 - iv. vremena početka i završetka proizvoda;
 - v. je li kapacitet stalan ili prekidiv;
 - vi. oznaku standardnog kapacitetnog proizvoda;
 - vii. primjenjivu tarifu po kWh/h i kWh/d u lokalnoj valuti i u eurima, uzimajući u obzir sljedeće:
 - 1. ako je primijenjena jedinica kapaciteta kWh/h, informacije o primjenjivoj tarifi po kWh/d nisu obvezujuće i obrnuto;
 - 2. ako lokalna valuta nije euro, informacije o primjenjivoj tarifi u eurima nisu obvezujuće.

Dodatno, u istom razdoblju iz članka 30., ta standardizirana tablica mora sadržavati simulaciju svih troškova za protok 1 GWh/dan/godina za svaku interkonekcijsku točku u lokalnoj valuti i u eurima, ovisno o točki vii. podtočki 2.

4. Ako se neka informacija iz stavka 2. razlikuje od odgovarajuće informacije iz stavka 1., prednost ima informacija iz stavka 1.

Članak 32.

Rok za objavljivanje

Rok za objavljivanje informacija iz članaka 29. i 30. je:

- (a) za informacije iz članka 29. najmanje trideset dana prije godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta;
- (b) za informacije iz članka 30. najmanje trideset dana prije odgovarajućeg tarifnog razdoblja;
- (c) za odgovarajuće transportne tarife ažurirane u tarifnom razdoblju kako je propisano u članku 12. stavku 3. odmah nakon odobravanja u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ.

Uz svako se ažuriranje transportnih tarifa prilažu informacije o razlozima za promjene razina tarifa. Kad se primjenjuje članak 12. stavak 3. točka (b), prilaže se i ažurirano izvješće iz članka 29. točke (b) za odgovarajuće vrste standardnih kapacitetnih proizvoda za prekidivi kapacitet.

POGLAVLJE IX.

PROŠIRENI KAPACITET

Članak 33.

Tarifna načela za prošireni kapacitet

1. Najniža cijena pri kojoj operatori transportnog sustava prihvaćaju zahtjev za prošireni kapacitet je referentna cijena. Za izračun ekonomskog testa referentne se cijene izvode uvrštavanjem relevantnih pretpostavki povezanih s ponudom proširenog kapaciteta u metodologiju za utvrđivanje referentne cijene.

2. Ako se za prošireni kapacitet razmatra nuđenje pristupa fiksne zadane cijene iz članka 24. točke (b), rezervna cijena iz članka 24. točke (b) temelji se na planiranim ulaganjima i operativnim troškovima. Nakon što se prošireni kapacitet pusti u pogon, ta se rezervna cijena prilagođava proporcionalno razlici planiranih i stvarnih troškova ulaganja, neovisno o tome je li ta razlika pozitivna ili negativna,.
3. Ako se raspodjelom ukupnog proširenog kapaciteta uz referentnu cijenu ne bi ostvarilo dovoljno prihoda za pozitivan rezultat u ekonomskom testu, može se primijeniti obvezna minimalna premija na prvoj aukciji ili u okviru alternativnog mehanizma raspodjele kad se nudi prošireni kapacitet. Obvezna minimalna premija primjenjuje se i u naknadnim aukcijama ako se nudi kapacitet koji prvobitno nije bio prodan ili koji je prvobitno izdvojen u skladu s člankom 8. stavcima 8. i 9. Uredbe (EU) 2017/459. Odluka o tome hoće li se primjenjivati obvezna minimalna premija te na kojim aukcijama će se primjenjivati donosi se u skladu s člankom 41. stavkom 6. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ.
4. Razina obvezne minimalne premije mora omogućiti pozitivan rezultat u ekonomskom testu na temelju prihoda ostvarenih kapacitetom ponuđenim na prvoj aukciji na kojoj se nudi prošireni kapacitet ili alternativnim mehanizmom raspodjele u kojem se nudi prošireni kapacitet. Raspon obvezne minimalne premije, ovisno o očekivanom dodijeljenom kapacitetu, dostavlja se na odobrenje nacionalnom regulatornom tijelu u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2017/459.
5. Obvezna minimalna premija koju je odobrilo nacionalno regulatorno tijelo dodaje se referentnoj cijeni za proizvode spojenog kapaciteta na odgovarajućoj interkonekcijskoj točki te se pripisuje isključivo operatorima transportnog sustava kojima je nacionalno regulatorno tijelo odobrilo obveznu minimalnu premiju. Tim osnovnim načelom za pripisivanje obvezne minimalne premije ne dovodi se u pitanje raspodjela mogućih dodatnih aukcijskih premija u skladu s člankom 21. stavkom 3. ili alternativni dogovor između uključenih nacionalnih regulatornih tijela.

POGLAVLJE X.

ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 34.

Metodologije i parametri upotrijebljeni za utvrđivanje dopuštenog ili ciljanog prihoda operatora transportnog sustava

1. Prije 6. travnja 2019. Agencija objavljuje izvješće o metodologijama i parametrima upotrijebljenima za utvrđivanje dopuštenog ili ciljanog prihoda operatora transportnog sustava. Izvješće se temelji barem na parametrima iz članka 30. stavka 1. točke (b) podtočke iii.
2. U skladu s postupkom koji utvrdi Agencija nacionalna regulatorna tijela dostavljaju Agenciji sve nužne informacije povezane s metodologijama i parametrima upotrijebljenima za utvrđivanje dopuštenog ili ciljanog prihoda operatora transportnog sustava.

Članak 35.

Postojeći ugovori

1. Ovom se Uredbom ne utječe na razine transportnih tarifa na temelju ugovora ili rezervacija kapaciteta sklopljenih prije 6. travnja 2017. ako se u tim ugovorima ili rezervacijama kapaciteta ne predviđa promjena transportnih tarifa temeljenih na kapacitetu i/ili robi, osim kad je riječ o indeksiranju, ako postoji.
2. Ugovorne odredbe povezane s transportnim tarifama i rezervacijama kapaciteta iz stavka 1. neće se obnoviti, produžiti ili prenijeti nakon njihova datuma isteka.
3. Prije 6. svibnja 2017. operatori transportnog sustava moraju u informativne svrhe dostaviti nacionalnom regulatornom tijelu ugovore ili informacije o rezervacijama kapaciteta, ako postoje, iz stavka 1.

Članak 36.

Praćenje provedbe

1. Kako bi pomogao Agenciji u dužnostima praćenja na temelju članka 9. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ENTSOG prati i analizira kako su operatori transportnog sustava proveli ovu Uredbu u skladu s člankom 8. stavcima 8. i 9. Uredbe (EZ) br. 715/2009. Konkretno, ENTSOG se mora pobrinuti da su sve relevantne informacije koje operatori transportnog sustava trebaju dostaviti potpune i točne. ENTSOG mora dostaviti Agenciji te informacije u skladu sa sljedećim rokovima:

(a) do 31. ožujka 2018. u pogledu zahtjeva iz poglavlja VIII.;

(b) do 31. ožujka 2020. u pogledu svih ostalih odredaba ove Uredbe.

2. Operatori transportnog sustava moraju dostaviti ENTSOG-u sve informacije koje ENTSOG zatraži kako bi ispunio svoje obveze na temelju stavka 1. u skladu sa sljedećim rokovima:

(a) do 31. prosinca 2017. u pogledu zahtjeva iz poglavlja VIII.;

(b) do 31. prosinca 2019. u pogledu svih ostalih odredaba ove Uredbe.

3. Ciklus praćenja provedbe, kako je utvrđen u stavcima 1. i 2., ponavlja se sljedećih godina, podložno odgovarajućim zahtjevima Komisije.

4. ENTSOG i Agencija čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

5. U roku od tri godine od stupanja na snagu ove Uredbe Agencija mora objaviti izvješće o primjeni metodologija za utvrđivanje referentne cijene u državama članicama.

Članak 37.

Ovlast za odobravanje odstupanja

1. Na zahtjev subjekta koji upravlja međudržavnim spojnim plinovodom kojem je odobreno izuzimanje od članka 41. stavaka 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ na temelju članka 36. te Direktive ili slično izuzimanje nacionalna regulatorna tijela mogu tom subjektu zajednički odobriti odstupanje od primjene jednog ili više članaka ove Uredbe u skladu sa stavcima od 2. do 6. ovog članka ako bi taj subjekt zbog primjene tih članaka imao najmanje jednu od sljedećih negativnih posljedica. Njezina primjena:

(a) ne bi olakšala učinkovitu trgovinu plinom i tržišno natjecanje;

(b) ne bi pružila poticaje za ulaganje u novi kapacitet ili u održavanje postojećih razina kapaciteta;

(c) nerazumno bi narušila prekograničnu trgovinu;

(d) narušila bi tržišno natjecanje s drugim upraviteljima infrastrukture koji nude usluge slične uslugama međudržavnog spojnog plinovoda;

(e) nije provediva kad se uzme u obzir specifična priroda međudržavnih spojnih plinovoda.

2. Subjekt koji zahtijeva odstupanje na temelju stavka 1. u svoj zahtjev mora uključiti detaljno obrazloženje i sve popratne dokumente, među ostalim, prema potrebi, analizu troškova i koristi, kojima dokazuje da je ispunjen najmanje jedan od uvjeta iz stavka 1. točaka od (a) do (e).

3. Predmetna nacionalna regulatorna tijela zajednički ocjenjuju zahtjev za odstupanje te ga obrađuju u bliskoj suradnji. Ako relevantna nacionalna regulatorna tijela odobre odstupanje, ona u svojoj odluci moraju propisati njegovo trajanje.

4. Nacionalna regulatorna tijela o svojim odlukama o odobrenju odstupanja obavješćuju Agenciju i Komisiju.
5. Nacionalna regulatorna tijela mogu povući odstupanje ako se okolnosti promijene i/ili ako temeljni razlozi više ne postoje, ili na temelju obrazložene preporuke Agencije ili Komisije za povlačenje odstupanja zbog neopravdanosti.

Članak 38.

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ona se primjenjuje od stupanja na snagu.
3. Međutim, poglavlja VI. i VIII. primjenjuju se od 1. listopada 2017. Poglavlja II., III. i IV. primjenjuju se od 31. svibnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. ožujka 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER
